No 18. N. 220
Svenska Folkloristiska samlingar, nr 220 Litteraturvetenskapliga

Mustasaari.

Skrock och vidskepelse

I forntiden när folket voro litet framkomna i bildning och vetande, genom brist på skolor, så trodde de på mycket som vi nu kalla skrock och vidskepelse, sådant förekommer nu på senare tider också bra mycket, hvarför jag härnedan skall upprâkna några dylika vidskepelser, som t e x när man handlar sig någon ko så skall man för att den ej skall få drukt leda den tre gånger omkring en jordfast sten men detta bör ske sålunda att man leder henne mot solen

Hästar skall man leda in i stugan, och låta dem âta ur bröd korgen, på bordet.

När mar börjar rida hästarna, skall man spika en fläckt hönshök öfvanom stalsdörr: så âro de genast fria från den förfärliga plâgan.

Att kon duger en almanacka eller gammal psalmbok men den skall (spikad.) vara på väggen framför hufvudet i detta bås der kon stâr.

Vill man ha god fårlycka, så skall man lägga ett getingsbo i fårkâttan

När folk har drukt skall man skrapa spån under af bordsskifvan och sâtta i en smörgås.

Hjälper icke det förra måste man försöka sâtta tre löss i en smörgås detta är betydligt sâkrare

Om man någon gång möjligtvis får fasna så skall man taga vatten ur en källa som rinner norrut och gå till en smedja och blåsa tre gånger med bälgen i vattnet, sen skall man sälla dit tre gånger af slagg, men under tiden man gör detta måste man hålla andan.

Den som har svårt att få en fästman skall taga några bloddroppar af sig och sälla i kaffe eller brännvin åt den som hon vill ha

Men är han misstänkt om detta när han dricker, skan han undvika sitt motbjudande frieri genom att spotta ut litet när han börjar dricka

Ett annat råd vet jag då åt henne, hon skall fälla en näsduk åt honom dit in skall hon sälla en liknål i fälen, detta måste ovilkorligen hjälpa.

Fjägare får säkra bössor att döda villebråd om han då han går till Herrans nattvard smuger brödet i fickan, och tar och spricker det på en ägg och sen skjuter genom detsamma.

Åfvensä om han fiskar en orm lills han får honom att krupa uti bösspipan och sen skjuta ut honom, det förra är betydligt säkrare

Sådana personer som har löss uppi i hufvudet äro förfärligt högmodiga

När löss går på öronen på folk, väntar det storm.

När det klias i händerna betyder det att man skall snart få någonting

När det klias under fötterna får man snart främmande.

När det klias på haken så skall en skäggig man snart komma.

När det ringer i öronen väntar det dödfolk.

Den som är hittstig på knåna så säger man är horaktig

Man skall ej vagga med tomo vaggan barnen blir elaka

Om ohyra vill komma på ett barn i vaggan så skall man sätta dit en sax eller knif

Om något barn är gälbent så skall man 3 torsdagsaftnar gå och sticka dem genom en gärdesgård kring ett störpar där den enna stören är en växande gran

För pinkande i sömnen skall man dricka öl utur en tjur eller färblåsa; eller kasta sitt vatten en morgon uti en uppsprickad graf vid kyrkogården, och ej se bakom sig; eller äta den fisk som af en gädda blifvit uppslukad, eller finns i gäddmagen

Svenska Folkminnescommissionens samling nr 220 Litteraturarkivet

När man vill ha bot för kräsa så skall man gå till bastun efter en badkvast och sätta åld i den och taga 3 gånger mot solen kring barnet, och sen föra den tillbakas till bastun, men detta bör ske sen solen gått ned.

Den som har vårtor skall knuta ullgarnsändar på dem, och sen gräfva ned dem i någon gödselhög

Ett annat sätt att slippa vårtor är att kasta sått i ugnen, och så springa genom 3 dörrar

För att ej få fråsm i ögonen så skall man när man ser första murstacken om våren när murorna har kommit fram spotta i den och hålla händerna öfver den och tvätta sig.

När man blir ormbiten skall man skunda genast med såret till något vatten, så skadar ej bettet något, om man hinner före ormen, för att han skundar sig också till vatten.

Ett annat sätt när någon blir ormbiten är att gå till någon som blifvit ormbiten förut och ha honom att bläsa i vatten som man har i glasflaska, och med detta gnida såret, och fast taga någon sup också ibland af detsamma

Om man ser någon orm som man ej hinner döda, så skall man sätta ett rönnkors på stället der man såg honom, och han måste ovillkorligen till samma ställe tillbaka.

NG. Om man blir biten af en galen hund så skall det hjälpa att lägga ett betleman under hufvuddynan

NG. Går man ut om morgnarna då kråkan har kommit och hon bråkar att skrika, så ifall man ej har ätit något förän man gick ut, får man skador af alla slag under sommarn.

NG. Om man ~~man~~ lägger om midsommarnatten en gullring uti ett bränvinsglas, så skall man få se sin blifvande make.

NG. Om påsknatten skall man lägga så många salt korn i fönstret som personerna äro i huset, smälter något skall någon dö

NG. Den som vill se påsktroll skall gå och sätta sig på en backe som har blifvit flutladt 3 gånger och han får också se dem mellan 12—1 på natten

NG. Vill man en fullhund skall sluta dricka, skall man slå bränvin i munn på en död menniska, och sen ha drinkaren att supa detsamma, och han blir nyktter.

NG. Den som är mörkrädd skall passa på när en slagtare slagtar och bita i der elektrisiten röker i köttet på kreaturet.

NG. När man bakar då det är råstväder får man dåligt bröd

NG. Det mjöl som blifvit maladt på söndagen får man blod att stanna med

Svenska Folkminnes-arkivet Uppsala nr 220

När göken kommer nära gårdarna så
NEG tillstundar det fattigår

När göken galar sent på hösten blir
NEG det sjukliga tider

Då skatan skrattar åt folk har de
NEG att vänta någon förargelse

När skatan hoppar kring brötrapparna
NEG så får husfolket främmande

Då vargarna kommer nära gårdarna
NEG väntar det ofred.

Då härmelin kommer till husen så
NEG tillstundar snart något bröllop

När mössen sker sönder kläder så
NEG väntar det dödfolk.

Då tuppen galar på eftermiddagen så
NEG blir det regn.

När lata käringar gå på ängarna
NEG så får man bväder.

Om man sopar spisen bra när man
NEG gör brasan så får man en god kerinna.

När snö faller i grön löf bådar det
NEG ungt folks död.

NEG Faller snö i gul löf skall gamla dö

NEG När hundarna jular väntar di dödfolk

Då katterna bullras mycket så får man snart räkeväder

När svin bär halm i munnen bådar det oväder, åfvenså när hundar och kattor åter gräs.

Då katterna tvättar sig så får man främmande

När det brinner blåeld i spisen väntar det kölk

Då kolen svartnar fort så skall det komma blida

Så mycket snö det är på taken om Marie dagen så mycket skall det vara på marken 1 da Maj

När man kan komma under ett trä där göken galar, så får man önska hvad man vill, och får det värkligen

När spillkråkan skriker skall det snart komma regn.

Då skrädorna kommer till gårdarna, väntar det dåfolk; och om man trampar på en sådan rättnar fötterna bort.

När dödmånet röker i ögonen bådar det all folk skall snart dö.

Kommer man in någonstäns där det sofvas får man till hälsning inte blir du gift i år, hvilket också slår åter.

NG Som kona ligger om Julnatten så blir kommande årets skörd.

NG När en kviga bär första kalfven skall man gå och ropa hennes namn i bästa dom så börjar hon ej sparka när man skall mjölka henne

NG Då fären får kringgången så skall man taga ett får och hugga huf vud-del af på fähusströsheln och sen kasta det norrut öfver taket.

NG Hugger man bort bustar af ängar i nedan, så växer de ej upp så att man behöfver hugga dem andra gången.

NG Den som vill taga smörlyckan af en annan skall om midsommarnatten gå och breda ett lakan på dens åkerren som han vill ha utaf då kommer det dagg i lakanet, sen skall man vrida ur lakanet och låta sina kor dricka det vatten som man får.

NG Den som vill ha andras smör skall mjölka i bindorna på deras järdergärdar som de vill ha utaf.

NG. När man väntar någon arfving så kan man på förhand se om det skall vara kvinna eller man, genom att taga spjelkar ur en väf när kvinfolk. får ner sin väf, och rida på dessa den första man ser om det är en mans person så blir det en kar, och tvärtom.

NG Den som går i kyrkan om Julnatten
blir plockad af döda

NG Den som blir berglagen får ormar och
ödlor till mat, men slipper därifrån
om han vällsignar måten.

NG. Där dracka elf brinner finnes mycket
penningar gömda i jorden, men det är
omöjligt att hitta dem, möjligtvis kan
man hitta dem om man går 3 torsdags-
kvällar å rad och söker, om man tredje tors-
dagskvällen har något att sätta i stället
så får man pängarna.

NG. Den som vill se påsktroll väger ull om
påsknatten, skall gå i en kvarn och så kom-
mer trollen dit i midnattstiden och väger
den ull som de uti fastan har klipt emellan
fårorna, den som då utaf dem ej har ett
pund, får ett kraftigt slag med betsmans-
klubben i knupudet.

NG När koma vill ligga bort om nätterna skall
man lägga en gruta och betsman i båret

NG Om man är rädd när man kommer in
på något främmande ställe så går rädslan
bort om man stiger in med vänstra foten
först och ser upp i taket.

Centimetres Inches TIFFEN Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

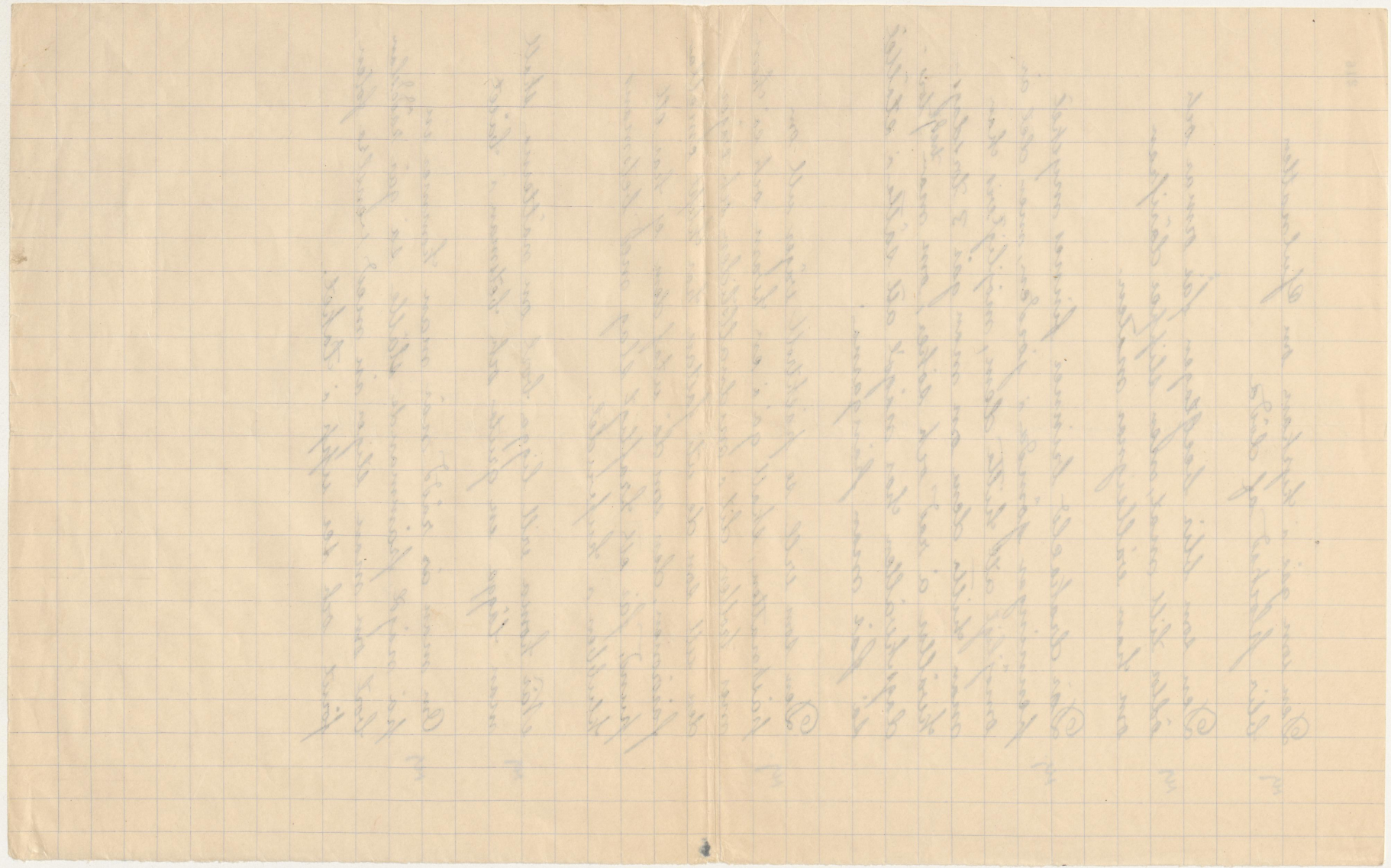

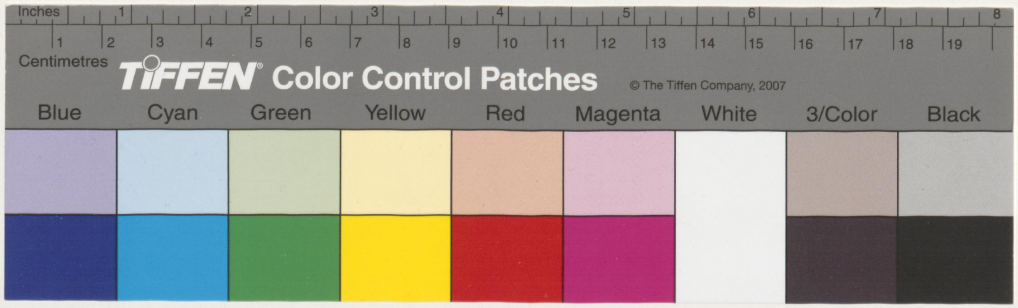
Inches
Centimetres
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black